12/09/2021

Η καταστροφή της Άγκυρας

/ Νέοι και Εκκλησία

Της Ευαγγελίας Κ. Λάππα, μαθήτριας Γ’ Λυκείου

Μία από τις Ελληνικές μικρασιατικές πόλεις που πέρασαν τα δικά τους «Σεπτεμβριανά» από τους Τούρκους ήταν – όσο και να ακούγεται περίεργο – και η ίδια η σημερινή πρωτεύουσα των Τούρκων, η Άγκυρα. Πρόκειται για μια αρχαία Ελληνική πόλη της περιοχής Φρυγίας της Μικράς Ασίας, καθώς ιδρύθηκε από τον Έλληνα βασιλιά της Φρυγίας, Μίδα [1] (Παυσανίας 1,4,4) γιό του Γορδίου [2] .

Παραθέτω πιο κάτω, το αυτούσιο κείμενο που περιγράφει τα γεγονότα.

Διωγμοί των Ελλήνων από τους Τούρκους στην Άγκυρα [1914 – 1916]

Ἡ ἐπαρχία αὕτη, ἀριθμοῦσα 7 κοινότητας καὶ 10598 πληθυσμόν, ἤδη ἀπὸ τοῦ 1914 ὑπέστη ὄχι μὲν ἐξώσεις καὶ μετατοπίσεις ἀλλ’ ἀμείλικτον ἐμπορικὸν πόλεμον, ἐπενεγκόντα, ἰδίως ἐν Κοτυαίῳ καὶ Ἐσκῆ – Σεχίρ, μεγάλην οἰκονομικήν κρίσιν μεταξὺ τοῦ ὁμογενοῦς στοιχείου. Ὁ ἀποκλεισμὸς οὗτος, ἐπιταθεὶς μάλιστα ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς μεταβάσεως εἰς Κοτύαιον (20 Ἰουνίου 1914) τοῦ ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν Ἐμβέρ, ἐνέσπειρε πανικὸν μέγαν παρὰ τοῖς ἡμετέροις καὶ ἄλλως καὶ ὡς συνοδευόμενος τακτικῶς καὶ ὑπὸ ἀπειλητικῶν ἐπιστολῶν, αἵτινες ἑλληνιστὶ

ὑπὸ φανατικῶν ἐπηλύδων τούρκων γραφόμεναι ἐρρίπτοντο εἰς τὰ χριστιανικὰ καταστήματα περιέχουσαι τὰς φράσεις: «θὰ καταστρέψωμεν ἐσᾶς τοὺς Γκιαούριδες ρωμηούς».

Αἱ ἀπειλαὶ κατὰ τῶν ἡμετέρων δὲν ἔπαυσαν καὶ ἐφεξῆς . ὁ δὲ ὁμογενὴς πληθυσμὸς τὸ μὲν ἔχων ὑπ' ὄψει τὰ εἰς βάρος τῶν Ἀρμενίων γενόμενα, τὸ δὲ τὰς διακηρύξεις τῶν μουσουλμάνων ὅτι τὸ τέλος ἀνέμενε καὶ τοὺς Ἕλληνας εὐθὺς ὡς ἡ Ἑλλὰς ἤθελε μετάσχῃ τοῦ πολέμου καὶ ὅτι φρονίμως θὰ ἔπραττον οἱ χριστιανοί, ἐὰν ὅλως αὐτοπροαίρετος ἔσπευδον νὰ ἀσπασθῶσι τὸν ἰσλαμισμόν, εἶχε καταληφθῇ ὑπὸ μεγάλου φόβου. Τὸ μῖσος καὶ ἡ περιφρόνησις πρὸς τὸ ὁμογενὲς στοιχεῖον εἶχε κορυφωθῇ, αὐτὸς δὲ ὁ τότε ὑπουργὸς ταῶν ἐσωτερικῶν Ταλαὰτ διερχόμενος διὰ Πολατλῆ, σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ τῶν Χαϊμάνων Ἀγκύρας, ἔδειξε τὴν δυσφορίαν αὐτοῦ μαθών ὅτι ἀκόμη εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα ἀκούονται χριστιανικὰ ὀνόματα, ἐνῷ ἔπρεπε ἐν Ἀνατολῇ νὰ ὑπάρχωσι μόνον Ἀλῆ καὶ Μεχμέτ.

Εἰς τὸν οἰκονομικὸν μαρασμὸν τῆς ἐπαρχίας οὐκ ὀλίγον συντέλεσεν καὶ ἡ ἀπηνῶς διενεργηθεῖσα στρατολογία, τὴν δὲ Ἄγκυραν ἰδιαιτέρως ὅλως ἐκλόνισε καὶ ἡ κατ' Αὔγουστον 1916 ἐπισυμβᾶσα φοβερὰ πυρκαϊὰ ἀποτεφρώσασα, κακῇ προθέσει καὶ ἀμελείᾳ τοῦ νομάρχου Δ/ρος Ρεσὴτ βέη, τὸ πλουσιώτερον καὶ ὡραιότερον χριστιανικόν τμῆμα αὐτῆς. Ἔναυλοι εἰσέτι διατηροῦνται παρὰ πολλοῖς αἱ σχετικαὶ πικραὶ φράσεις τοῦ ἐν λόγῳ νομάρχου εἰπόντος: «τόσαι ἐκκλησίαι καίονται καὶ μόνη ἡ ἰδική σας μένει τότε καὶ ἐγὼ κρημνίζει αὐτήν», καὶ ἐπιτεθέντος διὰ ταῆς βακτηρίας κατὰ τοῦ παρατυχόντος ἱερέως Εὐσταθίου.

(Πηγή: Οικουμενικόν Πατριαρχείον, Μαύρη Βίβλος διωγμών και μαρτυριών του εν Τουρκία Ελληνισμού (1914 – 1918), Εν Κωνσταντινουπόλει εκ του πατριαρχικού τυπογραφείου, 1919, σελ 225 – 226)

_____

[1] Ο βασιλιάς Μίδας έζησε τον 7 ο αιώνα π.Χ. και είχε σύζυγο την Ερμοδίκη ή Δημοδίκη, κόρη του Αγαμέμνονα, βασιλιά της αιολικής Κύμης. Είχε και ένα νόθο γιο, τον Λιτυέρση ο οποίος αναφέρεται και στην Ιλιάδα. Ο Μίδας φημιζόταν για τη σοφία, την ευσέβεια και τα πλούτη του. Ήταν μεταξύ εκείνων που θέσπισαν τη λατρεία της θεάς Κυβέλης. Στα μέσα του 7ου αιώνα π.Χ. οι Κιμμέριοι εισέβαλαν στη
Φρυγία και κατέλυσαν το βασίλειο του Μίδα, ο οποίος από τη λύπη του αυτοκτόνησε.
Όταν οι Φρύγες εξεδίωξαν τους Κιμμέριους, έφτιαξαν τον τάφο του Μίδα ανάμεσα στον Πρυμνησό και το Μίδαιο. Πάνω στον τάφο υπάρχει μία επιγραφή σε γλώσσα συγγενή με την ελληνική όπου αναφέρεται το όνομα του Μίδα. Επίσης τον λάτρευαν
ως γιό της θεάς Κυβέλης. (Πηγή: el.wikipedia.org)

[2] Ο Γόρδιος ήταν φτωχός αγρότης, απόγονος του μακεδονικού βασιλικού γένους των Βριγών που μετανάστευσε στη Μικρά Ασία και έγινε βασιλιάς του Γοργίου ή Γορδίειου, παλιάς πρωτεύουσας της Φρυγίας στον άνω ρου του ποταμού Σαγγάριου.
Ανέβηκε στο θρόνο επειδή επιβεβαίωσε το χρησμό του Μαντείου, που έλεγε ότι ο μελλοντικός βασιλιάς θα ερχόταν πάνω σε ένα κάρο. Στο ζυγό του κάρου αυτού υπήρχε ένα σχοινί δεμένο σε κόμπο το οποίο έκοψε ο Μέγας Αλέξανδρος, όταν πήγε στο Γόρδιο. (Πηγή: el.wikipedia.org)